

تالاب‌های حاشیه دریای کاسپین، از میانکاله تا انزلی و الیمالات، به‌عنوان سرمایه‌های بی‌بدیل زیست‌محیطی ایران، با تهدیدات فزاینده‌ای از جمله فعالیت‌های صنعتی غیرقانونی، آلودگی و اثرات تغییرات اقلیمی مواجه‌اند.

مهدی زارع، زلزله‌شناس و استاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، در تحلیلی جامع، با تمرکز بر پروژه جنبالی پتروشیمی میانکاله، زنگ خطر را برای این اکوسیستم‌های شکننده به صدا درآورده و بر ضرورت اقدام فوری برای حفاظت از آن‌ها تأکید می‌کند.

او به خبرآنلاین می‌گوید: «شبه جزیره میانکاله -ذخیره‌گاه زیست‌کره یونسکو- در سواحل جنوب شرقی دریای کاسپین به دلیل تنوع زیستی به عنوان یک توقفگاه حیاتی برای پرندگان مهاجر عمل می‌کند. میانکاله با چالش‌های رواناب کشاورزی حاوی آفت‌کش‌ها و کودها، تخلیه زباله‌های صنعتی به بدنه‌های آبی مجاور و فعالیت‌های گردشگری غیرقانونی مواجه است. افزایش دما سرعت تبخیر در منطقه تالاب را تشدید کرده و همراه با کاهش ورودی آب شیرین به دلیل پروژه‌های انحراف آب در بالادست، این امر به شور شدن اکوسیستم میانکاله منجر شده است.»

تخلفات جدید در ذخیره‌گاه زیست‌کره میانکاله

زارع به فعالیت‌های غیرقانونی اخیر در مرتع حسین‌آباد، بخشی از ذخیره‌گاه زیست‌کره میانکاله، اشاره می‌کند که با وجود توقف قضایی پروژه پتروشیمی میانکاله در سال ۱۴۰۲، همچنان ادامه دارد.

او بیان می‌کند: «به گزارش عصر ایران (۱۴۰۴/۱/۲۷)، مرتع ۴۰۰ هکتاری حسین آباد که بخشی از ذخیره‌گاه زیست‌کره میانکاله است شاهد تخلفات جدیدی است. پروژه پتروشیمی میانکاله با حکم قضایی و فشارهای مردمی در سال ۱۴۰۲ متوقف شد. گزارش‌ها حاکی از فعالیت‌های عمرانی غیرمجاز، از جمله ساخت سوله‌ای جدید در این منطقه، است. بر اساس مشاهدات شاهدان عینی، از چندی پیش تریلی‌های حامل پامه‌های فلزی پیش‌ساخته سوله به محوطه‌ای ۹۰ هکتاری در مرتع حسین‌آباد وارد شده‌اند. این محوطه، که باحصارهای بلند محصور شده، قرار بود میزان پتروشیمی ماندنران (میانکاله) باشد. یکی از دامداران محلی می‌گوید: «تریلی‌ها صبح تا غروب می‌آمدند. حدود ۳۰ تا ۴۰ تریلی پامه‌های فلزی سوله آوردند. بارشان را تخلیه کردند و خالی برگشتند. لودر و کامیون هم شن و ماسه می‌آوردند. شاید ۶۰ تا ۷۰ سرویس، برای آماده‌سازی بستر.» جهانگیر، سخنگوی قوه قضائیه، نیز روز ۲۷ فروردین گفت که در مورد پروژه پتروشیمی در میانکاله با توجه به اینکه واگذاری اراضی ملی منطقه حسین‌آباد به‌شهر جهت طرح احداث پتروشیمی میانکاله برخلاف ضوابط و مقررات قانونی مربوط بود، در سال ۱۴۰۱ دادستان وقت کل کشور طی نامه‌ای به وزیر جهاد کشاورزی تأکید کرد که موضوع واگذاری اراضی در هیئت نظارت مطرح و نسبت به فسخ قرارداد و استرداد اراضی مذکور اقدام لازم به عمل آید.»

بحران دریای کاسپین و تالاب‌های وابسته

کاهش سطح آب دریای کاسپین، تأثیرات مخربی بر تالاب‌های وابسته مانند میانکاله و خلیج گرگان گذاشته و بقای اکوسیستم منطقه را تهدید می‌کند.

زارع در این‌باره خاطرنشان می‌کند: «دریای کاسپین طی سی سال، از سال ۱۳۷۴ تاکنون، ۱.۶ متر از آب خود را از دست داده است، با پیش‌بینی کاهش ۴ تا ۶ متری تا بیست و پنج سال بعدی به دلیل تغییرات اقلیمی و کاهش جریان رودخانه‌ها مواجه است. بدون اصلاحات سیستمی، ایران نه تنها یک کانون تنوع زیستی، بلکه یک حائل حیاتی در برابر سوانح اقلیمی را برای میلیون‌ها ساکن ساحلی از دست می‌دهد. حفاظت از این تالاب‌ها فقط یک الزام محیط زیستی نیست، بلکه راه نجاتی برای نسل‌های آینده است. تالاب‌های میانکاله، به سطح آب کاسپین وابسته است و به همین ترتیب با کاهش رویشگاه‌ها مواجه هستند. کانال چاپاقلی که زمانی آبراه بزرگی بود که خلیج

زاگرس در حال واکنش به انسانی است

نماینده ویژه رئیس سازمان برنامه و بودجه در حفظ و احیای جنگل‌های زاگرس تأکید کرد: بدون مشارکت همگانی، امکان مدیریت بحران ندارد. به گزارش ایسنا فرخ مسجدی امروز در جلسه برنامه‌ریزی همایش جنگل‌های زاگرس که در سازمان منابع طبیعی با حضور علی تیموری - رییس سازمان منابع طبیعی - برگزار شد، اظهارکرد: با توجه به پیچیدگی مسائل طبیعی، اجتماعی و اقتصادی هیچ‌کس به‌تنهایی قادر به مدیریت شرایط زاگرس نیست، مگر با همکاری همگانی از جمله سازمان برنامه و بودجه که به نظر می‌رسد نگاه جدی‌تری به موضوع دارد.

وی ادامه داد: باید به زاگرس به‌عنوان یکی از ارکان حفظ سرزمین، ارزش‌های آن و حتی بقای انسان‌ها نگاه کرد. یکی از دوستان می گفت متأسفانه ما انسان‌ها دست‌به‌دست هم دادیم تا طبیعت زاگرس آسیب ببیند، حالا طبیعت هم واکنش نشان می‌دهد و برخی می‌گویند زاگرس در حال نابود کردن انسان در منطقه است. اگر این شیوه ادامه یابد با خشم زاگرس مواجه می‌شویم. مسجدی با بیان اینکه همه باید در این زمینه دست به کار شوند و دولت و پس از آن مردم و تشکل‌ها باید وارد عمل شوند، افزود: هدف از برگزاری همایش گفتمان‌سازی زاگرس، شناساندن این پهنه و بررسی راهکارهای حفظ و

سطح آب دریای خزر تا ۲۵ سال آینده ۶ متر کاهش می‌یابد

فریاد بی‌صدای تالاب‌ها برای نجات

گروه جامعه - استاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی می‌گوید: «دریای کاسپین طی سی سال، از سال ۱۳۷۴ تاکنون، ۱.۶ متر از آب خود را از دست داده است، با پیش‌بینی کاهش ۴ تا ۶ متری تا بیست و پنج سال بعدی به دلیل تغییرات اقلیمی و کاهش جریان رودخانه‌ها مواجه است. بدون اصلاحات سیستمی، ایران نه تنها یک کانون تنوع زیستی، بلکه یک حائل حیاتی در برابر سوانح اقلیمی را برای میلیون‌ها ساکن ساحلی از دست می‌دهد.»

تالاب انزلی به دلیل دهه‌ها آلودگی صنعتی و فاضلاب شهری به یکی از آسیب‌پذیرترین اکوسیستم‌های ایران تبدیل شده است.

بیش از ۱۰۰۰ هکتار از پوشش گیاهی میانکاله را طی پنج سال اخیر از بین برده است. میانکاله سالانه میزبان ۲۵۰ هزار پرند مهاجر از جمله گونه‌های در حال انقراض مانند پلیکان دالماسی و اردک سرسفید است. شیوع اخیر بوتولیسم موجب از دست دادن زیستگاه این پرندگان شده است. تخریب تالاب معیشت وابسته به ماهیگیری (به عنوان مثال، تولید خاویار) و اکوتوریسم را تهدید می‌کند. بیش از ۱۵ میلیون نفر در گلستان و مازندران به این اکوسیستم‌ها متکی هستند. تالاب‌های خشک طوفان‌های گرد و غبار را افزایش می‌دهند، بیماری‌های تنفسی و تلفات کشاورزی را تشدید می‌کنند.»

ناکارآمدی مدیریت و پروژه‌های مخرب

نیود برنامه جامع مدیریت سواحل و تداخل مسئولیت‌ها، اجرای پروژه‌های مخرب مانند پتروشیمی امیرآباد به‌شهر را تسهیل کرده است.

زارع در این راستا توضیح می‌دهد: «ایران هنوز فاقد برنامه جامع مدیریت سواحل است. تداخل مسئولیت‌ها بین دستگاه‌های ضعف اجرای حفاظتی کنونیسیون رامسر امکان فعالیت‌های غیرقانونی را فراهم می‌کند. علی‌رغم هشدارها، تلاش‌ها برای بازگرداندن جریان آب (به عنوان مثال، لایروبی کانال‌ها) به تعویق افتاده است. ارتباط خلیج گرگان با کاسپین می‌تواند تا پنج سال بعد بدون مداخله موثر انسانی به طور کامل از بین برود.» او اضافه می‌کند: «پروژه‌های صنعتی بدون اولویت محیط زیستی، مانند پتروشیمی امیرآباد به‌شهر، دستور کارهای متضاد دولت‌های گذشته ما را برجسته می‌کنند. چنین پروژه‌هایی صرفاً با توجهیات و قول‌هایی مبتنی بر تأمین استاندارد یورو-۵ مجوز گرفته‌اند و این در حالی است که اساساً تأمین چنین استانداردی هم‌اکنون ممکن است و از سوی دیگر اساساً طرح چنین پروژه‌هایی حتی با تأمین استانداردهای خاص موجب

مداخله محیط زیستی می‌شود و به دلیل حساسیت زیاد محیط زیستی در منطقه ساحل کاسپین اساس اجرای چنین طرح‌هایی با خسارات جبران‌ناپذیر همراه خواهد شد.»

زارع مؤکداً بیان می‌کند: «تالاب‌های میانکاله و خلیج گرگان در حال تخریب و فروپاشی هستند. بقای آنها منوط به اقدام فوری برای مبارزه با خشک شدن ناشی از تغییرات اقلیمی و آلودگی صنعتی و بی‌تفاوتی سیاسی است.»

در معرض خطر ترین اکوسیستم ایران/ تالاب انزلی با باتلاق سمی؟

تالاب انزلی به دلیل دهه‌ها آلودگی صنعتی و فاضلاب شهری به یکی از آسیب‌پذیرترین اکوسیستم‌های ایران تبدیل شده است.

به گفته زارع، «تالاب انزلی حدود ۲۴۰۰۰ هکتار در استان گیلان وسعت دارد و یکی از در معرض خطر ترین اکوسیستم‌های ایران است. دهه‌ها دفع بی‌رویه زباله‌های صنعتی و فاضلاب‌های تصفیه‌نشده مراکز شهری مانند رشت، بخش‌هایی از انزلی را به باتلاق‌های سمی تبدیل کرده است.

فلزات سنگینی مانند سرب و جیوه در لایه‌های رسوبی شناسایی شده اند. ژرفای تالاب از ۱۰ متر قبل تا دهه پنجاه شمسی به کمتر از ۵۰ سانتی متر امروز به دلیل تجمع رسوب به شدت کاهش یافته است. تخریب زیستگاه به شدت بر گونه‌های آبی مانند جمعیت ماهی‌ها اثر گذاشته است.»

تالاب الیمالات و شهرنشینی بی‌رویه

شهرنشینی و فعالیت‌های گردشگری کنترل‌نشده، تالاب الیمالات و زیستگاه‌های اطراف آن را با خطر تخریب مواجه کرده است.

زارع در این زمینه اشاره می‌کند: «جنگل، تالاب و سد آلیمالات نور در نه کیلومتری جنوب شهر نور مازندران با شهرنشینی سریع در اطراف آلیمالات منجر به جنگل زدایی و افزایش فرسایش خاک در تالاب مواجه است. فعالیت‌های تفریحی کنترل نشده و تجاوز به حریم تالاب به دلیل یا بهانه توسعه گردشگری زیستگاه‌های حیات وحش را مختل کرده است.»

تالاب‌های کاسپین جنوبی با آلودگی ناشی از فاضلاب، رواناب کشاورزی و پروژه‌های ساختمانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند. مهدی می‌گوید: «تالاب الیمالات و تالاب‌های کاسپین جنوبی در معرض تخلیه فاضلاب تصفیه‌نشده از شهرهای اطراف دریای کاسپین هستند. پساب‌های صنعتی حاوی فلزات سنگین (کادمیوم) سلوح آلودگی را تشدید می‌کنند. رواناب کشاورزی مواد مغذی بیش از حدی مانند نیتروژن و فسفر را وارد سیستم‌های تالاب می‌کند و باعث اتروفیکاسیون می‌شود. رسوب‌گذاری ناشی از جنگل‌زدایی در بالادست، ظرفیت ذخیره‌سازی آب را در تالاب‌هایی مانند انزلی به‌طور چشمگیری کاهش داده است.

این فرآیند همچنین با تغییر الگوهای جریان آب، اکوسیستم‌های آبی را مختل می‌کند. پروژه‌های ساختمانی سیستم‌های زهکشی طبیعی را مختل می‌کنند. افزایش تقاضا برای زمین نیز منجر به تخریب زیستگاه می‌شود.»

راهکارهای حفاظت از تالاب‌ها

زارع ضمن ارائه راهکارهایی عملی برای کاهش آلودگی، احیای اکوسیستم و مدیریت پایدار تالاب‌ها، می‌گوید: «تصفیه فاضلاب شهری قبل از ورود به تالاب‌ها می‌تواند از آلودگی توسط عوامل بیماری را یا فلزات سنگین جلوگیری کند. سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیون دلاری تنها برای رفع بحران فاضلاب استان گیلان ضروری است. سیاست‌های گردشگری باید بین منافع اقتصادی با حفظ محیط‌زیست تعادل برقرار کند. احیای جنگل در بالادست می‌تواند نرخ رسوب را کاهش دهد. کاشت پوشش گیاهی بومی در کنار رودخانه‌ها باعث تثبیت ساختار خاک می‌شود. تشویق شیوه‌های کشاورزی پایدار از دست دادن خاک سطحی در رودخانه‌های تغذیه‌کننده تالاب‌ها را به حداقل می‌رساند. اقدامات سازگاری با اقلیم باید بر کاهش اثرهای تغییرات اقلیمی متمرکز باشد.»

آگهی فراخوان شناسایی سرمایه گذاران متقاضی

مشارکت در تأمین مالی، تکمیل بخشی از شبکه و مدول دوم، بازسازی و نوسازی تمشیه، خانه فاضلاب شهر مرند

نوبت اول

درازی تحویل میزان مشخصی از پساب به روش بیع متقابل

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی در نظر دارد براساس قوانین و مقررات مربوطه از جمله دستورالعمل اجرایی ماده ۲۰ قانون الحاق ۲ و مفاد قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب مصوب سال ۱۳۶۹ و اساسنامه شرکت‌ها، تأمین مالی، تکمیل بخشی از شبکه و مدول دوم ، بازسازی و نوسازی تصفیه خانه فاضلاب درازای تحویل میزان مشخصی از پساب به روش بیع متقابل استان آذربایجان شرقی شهرمرند را در ازای استفاده میزان مشخصی از پساب تصفیه شده شهرمرند به منظور کاربری ممین و با حجم مشخص برای دوره زمانی محدود و معین به روش بیع متقابل و با شرایط کلی ذیل، از طریق مناقصه عمومی به متقاضی واجد شرایط واگذار نماید.

الف- تعهدات اصلی سرمایه گذار

تأمین مالی، تکمیل بخشی از شبکه و مدول دوم ، بازسازی و نوسازی مدول دوم تصفیه خانه فاضلاب شهر مرند درازای تحویل میزان مشخصی از پساب به روش بیع متقابل جزئیات، شرایط و مشخصات تعهدات سرمایه گذار در اسناد مناقصه درج شده است.

حدود کار سرمایه گذار:

رئوس حدود کار سرمایه گذار و شرایط واگذاری پساب به شرح زیر می باشد. شرح و حدود کار نهایی به همراه جزئیات و شرایط آنها در اسناد مناقصه درج می گردد:

- تأمین مالی هزینه های پروژه مطابق شرایط ذکر شده در اسناد

- تکمیل بخشی از شبکه و مدول دوم تصفیه خانه فاضلاب شهر مرند و تصفیه خانه فاضلاب شهر مرند و شبکه وابسته ،بازسازی و نوسازی اساسی مطابق شرایط، مشخصات و الزامات فنی مندرج در اسناد .

* تعهدات اصلی سرمایه گذار به شرح زیر است:

- مشخصات اصلی تحویل: مطابق ضوابط سازمان حفاظت از محیط زیست جهت استفاده در تخلیه به آبهای سطحی می باشد .

توضیح ۱ : در این اسناد منظور از متقاضی/ سرمایه گذار/ مناقصه گر، شخصی است که در فرایند ارزیابی کیفی و مناقصه شرکت می نماید.

توضیح ۲: انتقال پساب تحویلی از محل نقطه تحویل به محل مصرف. کلیه اقدامات مورد نیاز در این بخش از جمله تأمین مالی، مدیریت، احداث، نگهداری، بهره برداری بخشی از مدول دوم و شبکه و نوسازی، اخذ مجوزها و آزاد سازی مسیر به عهده سرمایه گذار می باشد و سرمایه پذیر در این خصوص هیچگونه تعهدی ندارد.

ب- تعهدات اصلی سرمایه پذیر

واگذاری حداکثر ۵۹ میلیون متر مکعب پساب در کل دوره واگذاری پساب مطابق مشخصات کمی و کیفی مندرج در اسناد وتحویل آن به سرمایه گذار در خروجی تصفیه خانه فاضلاب شهر مرند . حداکثر میزان پساب روزانه و سالانه قابل واگذاری دراسناد ذکر شده است. جزئیات، شرایط و مشخصات تعهدات سرمایه پذیر در اسناد مناقصه درج شده است.

ج-محل تصفیه خانه فاضلاب شهر مرند واقع در ۳ کیلومتری جاده مرند – جلفا . موقعیت و شرایط آن در اسناد درج شده است.

د- کاربری پساب: صنعت/خدمات/کشاورزی صنعتی

ه- سرمایه پذیر: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

آدرس: بلوار ۲۹ بهمن، جنب دانشگاه تبریز
تلفن: ۰۴۱۳۳۳۱۸۸۷۱-۰۴۱۳۳۳۰۹۹۹۲-۰۴۱۳۳۳۰۹۹۹۲

هـ-مدت دوره واگذاری پساب و بهره برداری تجاری: بر مبنای مدل مالی مصوب: ۲۰ سال

شرایط کلی سرمایه گذار

کلیه اشخاص حقیقی و یا حقوقی که مطابق قانون اجازه مشارکت در قراردادهای سرمایه گذاری را دارند و امکان تأمین مالی،مدیریت، دانش و تجربه قابل قبول در زمینه کارهای موضوع مناقصه را دارا بوده و حائز شرایط ذکر شده در اسناد ارزیابی کیفی گردند.

متقاضیان موظف هستند درخواست های خود را حداکثر تا ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۳ به شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی ارائه دهند.

متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر میتوانند با دفتر سرمایه گذاری، تجهیز منابع مالی و توسعه مشارکت شرکت آب وفاضلاب استان آذربایجان شرقی با شماره تلفن: ۰۴۱۳۴۱۴۴۱۴-۰۲۱-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.

-شرایط اولیه سرمایه گذار واجد شرایط: اشخاص حقیقی و حقوقی (غیر دولتی)، متقاضی استفاده از پساب با کاربری مشخص شده و حائز شرایط مندرج در اسناد .

-مزایده گزار: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجانشرقی به آدرس تبریز-بلوار ۲۹بهمن –جنب دانشگاه تبریز شماره تلفن: ۰۴۱۳۳۳۱۸۸۷۱-۰۴۱۳۳۳۰۹۹۹۲

* هزینه آگهی از برنده مزایده اخذ خواهد شد.
سایت: www.abfaazarbaijan.ir

شماره آگهی : ۱۹۱۵۵۵۶

نوبت اول : ۱۴۰۴/۰۲/۰۳
نوبت دوم : ۱۴۰۴/۰۲/۰۳

سه‌شنبه ۲/ اردیبهشت ۱۴۰۴/ شماره ۵۸۸۹ *اگرچه*

اخبار

۳۰ استان کشور درگیر پدیده فرونشست زمین هستند

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به متاثر شدن منطقه غرب آسیا و ایران از پدیده تغییر اقلیم گفت: ۶۶ درصد تالاب‌های کشور به کانون گرد و غبار تبدیل شده‌اند و ۳۰ استان کشور درگیر پدیده فرونشست زمین هستند.

به گزارش ایسنا انصاری در دومین نشست سراسری استانداران در سال ۱۴۰۴ که با حضور رشتیدیان -نماینده ویژه رئیس جمهوری - در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز برگزار شد، با اشاره به متاثر شدن منطقه غرب آسیا و ایران از پدیده تغییر اقلیم تصریح کرد: میانگین دمای کشور از ۵۰ سال گذشته حدود ۲.۵ درجه افزایش داشته است.

وی افزود: میانگین بلندمدت بارندگی در کشور حدود ۱۳ درصد و منابع آب تجدیدپذیر کشور به علت افزایش دما حدود ۲۷ میلیارد متر مکعب کاهش داشته است.

به گزارش روابط عمومی سازمان حفاظت

محیط زیست، انصاری در پایان اظهار کرد: ۶۶ درصد تالاب‌های کشور به کانون گرد و غبار تبدیل شده‌اند و ۳۰ استان کشور درگیر پدیده فرونشست زمین هستند.

گرد و خاک و گرما در راه تهران

اداره کل هواشناسی استان تهران ضمن اعلام افزایش نسبی دما از امروز (اول اردیبهشت)، از وزش باد شدید و و وقوع گرد و خاک از فردا (۲ اردیبهشت) خبر داد.

به گزارش ایسنا بر پایه واکاوی الگوهای همدیدی و بررسی نقشه‌های پیش یابی طی پنج روز آینده آسمان استان تهران کمی ابری تا قسمتی ابری همراه با وزش باد پیش‌بینی می‌شود همچنین در این مدت به‌ویژه در بعد از ظهرها رشد ابر و گاهی بارش‌های پراکنده در ارتفاعات دور از انتظار نیست. طی روزهای سه شنبه تا جمعه (۲ تا ۵ اردیبهشت) در بعضی ساعات افزایش سرعت وزش باد گاهی وزش باد شدید و وقوع گرد و خاک به‌ویژه در نیمه جنوبی و غربی استان پیش‌بینی می‌شود.

از امروز روند افزایش نسبی دما مورد انتظار است.

بر اساس اعلام اداره کل هواشناسی استان تهران، ورانین با بیشینه دمای ۲۵ درجه سانتیگراد سردترین ایستگاه استان تهران در ۲۴ ساعت گذشته گزارش شده است. آسمان تهران فردا (۲ اردیبهشت‌ماه) کمی ابری تا نیمه‌ابری، وزش باد، در بعضی ساعت‌ها افزایش باد با احتمال گرد و خاک با حداقل دمای ۱۷ و حداکثر دمای ۲۷ درجه سانتیگراد و طی چهارشنبه (۳ اردیبهشت‌ماه) کمی ابری تا نیمه‌ابری، وزش باد، گاهی وزش باد شدید و گرد و خاک با حداقل دمای ۱۸ و حداکثر دمای ۲۸ درجه سانتیگراد پیش‌بینی می‌شود.